

STRATÉGIA
ENVIRONMENTÁLNEJ
POLITIKY SR DO 2030

Kvalita ovzdušia - aktuálna environmentálna výzva

Preskúmania vykonávania environmentálnych právnych predpisov EÚ (Environmental Implementation Review)

Kvalita ovzdušia ako jedna z najväčších výziev

vyžaduje boj na viacerých frontoch:

- **Opatrenia na redukcii celkových emisií**
- **Opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia v oblastiach riadenia kvality ovzdušia**
- **Nasmerovanie podpory na aktivity, ktoré vedú k žiadanému cieľu**
- **zvyšovanie odbornosti pracovníkov štátnej správy**
- **posilnenie SIŽP**
- **zlepšenie osvedy**

Ciele v ochrane ovzdušia

Cieľ znižovanie celkových emisií do ovzdušia

**Redukcia emisií ZL do ovzdušia - národné emisné stropy
pre SO₂, NO_x, NMVOC, NH₃**

- na rok 2020 - Dodatok k Goteborskému protokolu k CLRTAP

pre SO₂, NO_x, NMVOC, NH₃ + PM_{2,5}

- na rok 2030 - Smernica EP a R (EÚ) 2016/2284 o národných redukčných záväzkoch

Dokument na dosiahnutie tohto cieľa:

➤ **Národný program na riadenie znečisťovania**

- návrh opatrení, ktoré preukážu požadované zníženie emisií do roku 2030
- financovanie
- projekcie emisií

Ciele v kvalite ovzdušia

Cieľ v kvalite ovzdušia

➤ **Zabezpečiť dobrú kvalitu ovzdušia na celom území SR**

- smernica EP a R 2008/50/ES
- smernica EP a R 2004/107/ES

Nástroje: **Programy na zlepšenie kvality ovzdušia**

Akčné plány

Dokument na dosiahnutie cieľa:

➤ **Stratégia na zlepšenie kvality ovzdušia**

➤ **jej výstupom bude: návrh opatrení**

ich financovanie

programy na zlepšenie kvality ovzdušia pre konkrétne ORKO

Stratégia na zlepšenie kvality ovzdušia

Cieľom tejto stratégie

Je pripraviť **ucelenú koncepciu riadenia kvality ovzdušia** pre Slovenskú republiku a dosiahnuť na celom území Slovenskej republiky dobrú kvalitu ovzdušia, t.j. aby boli dodržané limitné hodnoty a cieľové hodnoty pre zdravie ľudí, ekosystémy a vegetáciu, vrátane limitných hodnôt pre častice PM_{2,5} stanovených pre mestské obyvateľstvo.

Hlavným výstupom tejto stratégie budú programy **na zlepšenie kvality ovzdušia „šité na mieru“** pre konkrétne oblasti riadenia kvality ovzdušia.

Stratégia na zlepšenie kvality ovzdušia

Nevyhnutnou súčasťou stratégie má byť:

- **Detailná analýza príčin** zhoršenej kvality ovzdušia – vyhodnotenie sektorového podielu zdrojov na znečistení ovzdušia
- **Zhodnotenie cieľov a prienikov s inými politikami** a národnými stratégiami
- Návrh **opatrení** potrebných prijať **na celoštátnej úrovni**
- Vytvorenie **katalógu opatrení** podľa sektorov vhodných na riešenie kvality ovzdušia **na regionálnej a miestnej úrovni**
- Potenciál zlepšenia KO realizáciou opatrení vyplývajúcich zo stratégie - **zhodnotenie efektov a dopadov navrhovaných konkrétnych opatrení** na kvalitu ovzdušia **modelovými výpočtami**

Stratégia na zlepšenie kvality ovzdušia

- Pripravené **ex ante kondicionality** (napr. v právnej úprave...)
- Vyčíslenie **finančných nákladov na realizáciu** navrhnutých opatrení
- Návrhy **možných zdrojov financovania**, vrátane eliminácie dopadov na štátny rozpočet
- Návrh **modelu efektívneho riadenia** oblastí riadenia kvality ovzdušia (väčšia zodpovednosť pre samosprávy: VÚC, obce)
- **SWOT analýza pre každé opatrenie**, Treba vedieť, v čom sú jeho silné stránky, o ktoré sa môžeme oprieť, ale musíme si uvedomiť aj jeho slabé stránky, aby sme im vedeli čeliť a predchádzať tak paralyzovaniu predmetného opatrenia.

Každé opatrenie

- musí prejsť analýzou, ktorej výsledkom bude „**identifikačný list opatrenia**“

Opatrenia pre lokálne kúreniská - predmet úvahy

- masívnejšia podpora **bezemisných tepelných zdrojov** (napr. tepelné čerpadlá, solárne kolektory) alebo **nízkoemisných kotlov**
- podpora **výstavby nízkoenergetických a pasívnych domov**,
- upraviť **požiadavky** na emisie **pre kotly, uvádzané na náš trh**,
- **upraviť požiadavky na emisie** pre kotly, ktoré sú **predmetom podpory obnoviteľných zdrojov** Zelená domácnostiam - tzn. kotle na biomasy by mali mať vyššie emisné štandardy týkajúce sa tuhých znečisťujúcich látok,
- zaviesť **technické kontroly kotlov**,
- zvážiť **ako eliminovať spaľovanie odpadu v domácnostiach**, možné kontroly inšpekcie v domácnostiach, ako v ČR ? Aj takáto možnosť bude analyzovaná.

Opatrenia týkajúce sa dopravy- predmet úvahy

- Podpora **výmeny vozového parku** v prospech áut s vyššou emisnou triedou alebo elektromobilov; treba si uvedomiť, že kúpyschopnosť obyvateľstva je oveľa nižšia ako v západnej Európe. (šrotovné??)
- **podpora elektromobility**; s tým súvisí podpora výstavby dobíjacích staníc pre elektromobily,
- podpora **verejnej dopravy**. Ak chceme presadiť verejnú dopravu, tak musí byť: **dostupná, mať lepšiu logistiku, vyšší štandard**
- **verejná doprava** musí byť tiež **ekologická** (CNG, elektrobusy)
- **záchytné parkoviská** a zabezpečená **rýchla doprava** počas dopravných špičiek do centra.
- Podporiť treba aj **výstavbu cyklotrás**
- **odklon tranzitnej dopravy mimo miest** výstavbou **obchvatov, výstavba diaľnic** a regionálnych ciest mimo miest a obcí.
- Mestské úseky diaľnice treba **oddeliť pásom zelene** od obytných zón.

Návrh novely zákona č. 137/2010 Z. z. ovzduší

okrem iného

- **Opatrenia** v programoch na zlepšenie KO – **termínované**
- zavádza pravidelne **preskúvanie programov na zlepšenie kvality ovzdušia** a akčných plánov 1x 3 roky a v prípade potreby **ich aktualizáciu**
- rieši transpozíciu smernice o stredne veľkých spaľovacích zariadeniach (s príkonom 1 – 50 MW) – v **ORKO emisie aj na úrovni BAT, ak to pomôže KO**
- možnosť opatrení, ak **ide prevádzku IPKZ, aj nad rámec BAT,**
- upravuje **vyhlasovanie smogovej situácie aj pre PM10 a lepšie informovanie obyvateľstva o tejto situácii,**
- zavádza právnu úpravu pre **nízkoemisné zóny**; v tejto veci náš zákon novelizuje tiež:
  - **zákon č. 725/2004 Z. z.** o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov
  - **zákon č. 564/1991 Zb.** o obecnej polícii v znení neskorších predpisov